

Asia: VN/17575/2021-OKM-72

Luonnos hallituksen esitykseksi SORA-säännösten muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne esitykseen sisältyvistä ehdotuksista

Opiskeluoikeuden peruuttamista koskevan asian virallista vireille tuloa edeltävä vaihe tulisi määritellä tarkemmin. Tarkennusta tarvitaan siihen, mikä on oikeudellinen perusta esityksessä kuvatulle epäviralliselle valmisteluvaiheelle, johon voi sisältyä opiskelijan kanssa käytäviä huolenilmauskeskusteluja sekä opiskelijan toimintakyvyn alustavaa arviointia. Mikäli näille keskusteluille ei ole oikeudellista perustaa, on epäselvää, miten henkilötietoihin liittyviä asioita voidaan käsitellä tilanteessa, joka ei vielä ole virallisesti vireillä. Yliopistolla tulee olla oikeudellinen ja selkeästi kuvattu polku, kuinka näissä tilanteissa tulee edetä. Epäselvä valmisteluvaihe johtaa helposti kirjaviin käytänteisiin ja heikentää opettajan oikeusturvaa.

Puheterapeuttiliitto kannattaa SORA-lainsäädännön laajentamista koskemaan iäkkäiden ja vammaisten parissa työskentelyä.

Opiskelijan oikeus jälkiohjausta voi olla nykytilanteessa erittäin haasteellista toteuttaa. Mikäli jälkiohjaus sisällytetään säädökseen, sen laajuus ja sisältö tulee kuvata riittävän tarkasti. Lisäksi tulee määrittää, millä tahoilla jälkiohjauksen toteuttamisen vastuu on. Ei ole lainkaan selvää, että kaikissa oppiaineissa on osaamista toiminnan toteuttamiseen.

Opiskeluoikeuden pidättämiseen liittyvät muutosehdotukset ovat kannatettavia.

Lainsäädäntöuudistuksen yhteydessä tulee arvioida laajemmin opiskelijoiden soveltuvuuteen ja opetuksen kohtuullisiin mukautuksiin liittyviä kysymyksiä. Nykyinen yliopistolain sääntely ei ole selkeä suhteessa yhdenvertaisuuslakiin, ja mukautuksilla on mahdollista pahimmassa tapauksessa vaarantaa tutkinnon keskeisten osaamistavoitteiden saavuttaminen.

Kommentit ehdotusten vaikutuksista

-

Mitä näkemyksiä teillä on ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulujen yhteisestä SORA-oppaasta?

Opas tulee laatia yhteistyössä SORA-alojen edustajien ja juridisten asiantuntijoiden kanssa, jotta tieto on asianmukaista ja oikeudellisesti pätevää.

Muut huomiot esitysluonnoksesta

Luonnoksessa nostetaan esille, että säännöksiä on tarkoitus tarkastella sen suhteen, tulisiko SORA-tutkintoja olla muitakin kuin tällä hetkellä asetuksissa luetellut tutkinnot. Puheterapeuttiliitto näkee tärkeäksi, että tässä tarkastelussa huomioidaan logopedian koulutusohjelma. Puheterapeutit tekevät itsenäistä työtä erityisen haavoittuvassa asemassa olevien alaikäisten, vammaisten henkilöiden ja ikäihmisten kanssa. Lisäksi puheterapeutin asiakasryhmät ovat usein haavoittuvassa asemassa myös puheen, kielen, kommunikaation ja nielemisen haasteidensa vuoksi. Opiskeluihin kuuluu ohjattuja kliinisiä puheterapiaharjoittelujaksoja, joihin sisältyy itsenäistä työskentelyä asiakkaiden kanssa.

Loukusa Soile
Suomen Puheterapeuttiliitto ry